

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 8 października 2018 r.

DSR.I.8301.153.2018.MT

OGŁOSZENIE
O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI WIELOKROTNEJ

Zgodnie z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1123, zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 130), w związku z petycją wielokrotną w sprawie kierunków zmian proponowanych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, z późn. zm.), uprzejmie informuję:

Obecnie trwają prace związane z nowelizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przygotowany w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw został przyjęty przez Komitet Stały Rady Ministrów w dniu 5 października 2018 r.

Obszarem zmian proponowanych w wyżej wymienionym projekcie jest m.in. rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w celu zapewnienia dzieciom pozbawionym opieki rodziców stabilnego środowiska wychowawczego oraz ograniczenie umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w ramach wdrażanej idei deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej. Nowe rozwiązania mają przyczynić się do zwiększenia liczby rodzin zastępczych, w tym rodzin zawodowych i tym samym łatwiejszego zabezpieczenia opieki i wychowania w warunkach rodzinnych małym dzieciom umieszczanym w pieczy zastępczej. Kierunek przyjętych zmian jest spójny z celem polityki państwa w zakresie pieczy zastępczej, którym jest rozwój rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka i jednocześnie zmniejszenie liczby placówek opiekuńczo-wychowawczych.

We wskazanym wyżej obszarze projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw proponuje:

- a) stworzenie rejestru centralnego miejsc w pieczy zastępczej. Rejestr ten prowadzony będzie przez ministra właściwego do spraw rodziny. Swoim zakresem będzie obejmował w szczególności wykaz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wykaz rodzin zastępczych;
- b) wprowadzenie zakazu umieszczania dziecka poniżej 10. roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej z wyłączeniem przypadku gdy w placówce umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka;
- c) w celu skłonienia powiatów do tworzenia nowych rodzin zastępczych i ograniczenia liczby placówek proponuje się wprowadzenie zasady, że w przypadku skierowania przez powiat dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej, powiat sam pokrywa koszty umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Gmina nie współfinansuje pobytu dziecka w placówce;
- d) ułatwienia w zakładaniu nowych rodzin zastępczych. Wprowadzono zasadę, zgodnie z którą rodziny zastępcze zawodowe będzie mógł organizować nie tylko powiat, ale także na zlecenie powiatu podmiot niepubliczny. Ponadto doprecyzowano, że kandydaci na rodziców zastępczych będą mogli odbyć niezbędne szkolenie i uzyskać kwalifikację w każdym powiecie w Polsce, a nie tylko w powiecie miejsca zamieszkania;
- e) wprowadzenie zasady, że wynagrodzenie przysługujące rodzinie zastępczej zawodowej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka, nie może być niższe niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2017 r. poz. 847). W przypadku gdy rodzina zastępcza zawodowa będzie pełnić funkcję pogotowia rodzinnego otrzyma miesięczne wynagrodzenie nie niższe niż 124% kwoty minimalnego wynagrodzenia;
- f) zmianę charakteru umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej z umowy na czas oznaczony na umowę na czas nieoznaczony, której okres wypowiedzenia wynosi 3 miesiące. Rozwiązanie to jest odpowiedzią na liczne postulaty środowiska pieczy zastępczej i ma zapewnić większą trwałość umowy oraz - co się z tym wiąże - stabilizację sytuacji rodziny zastępczej i prowadzącego rodzinny dom dziecka, a w konsekwencji wzmocnić pozycję rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka;

g) zmianę zasad zatrudniania osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych uwzględniając dodatkowo przypadek rodzin zastępczych, w których jest umieszczone dziecko niepełnosprawne. I tak przewidziano, że osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich zatrudnia się również na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny niezawodowej w przypadku gdy w rodzinie tej przebywa co najmniej 3 dzieci, w tym co najmniej jedno legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Podobne rozwiązanie wprowadzono w przypadku zatrudniania osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych w rodzinnych domach dziecka.

Odnosząc się do propozycji zmiany dotychczasowego charakteru umowy zawieranej przez rodzinę zastępczą zawodową informuję, że nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej utrzymuje zasadę, że jest to umowa cywilnoprawna, do której w zakresie nieuregulowanym ustawą mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy zlecenia. Ze względu na specyficzny zakres obowiązków ciążących na rodzinie zastępczej oraz warunki ich wykonywania, wydaje się niemożliwe nadanie umowie, w ramach której rodzina zastępcza zawodowa pełni swoją funkcję, charakteru umowy o pracę. Nie występuje tutaj bowiem stosunek przyporządkowania i podległości służbowej pomiędzy pracownikiem i pracodawcą, właściwy dla umowy o pracę. W przypadku rodziny zastępczej zawodowej nie można również mówić o obowiązujących normach czasu pracy, właściwych dla stosunku pracy.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej będzie w dalszym ciągu monitorować sytuację rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz analizować postulaty zgłaszane przez środowisko rodzinnej pieczy zastępczej w Polsce.

MINISTER

Bartosz Marczuk
PODSEKRETARZ STANU